

**I. Wymagania edukacyjne niezbędne do ustalenia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązujących zajęć edukacyjnych, wynikające z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania.**  
**II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.**  
**III. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązujących zajęć edukacyjnych.**

**Przedmiot.....historia**

**Klasa.....6**

**Nauczyciel.....mgr Paulina Rymarz**

**Tygodniowy wymiar zajęć.....2 godzina**

**Program nauczania..... opracowanie na podstawie programu Tomasza Maćkowskiego „Wczoraj i dziś”**

**Podręcznik..... Bogumiła Olszewska, Wiesława Surdyk-Fertsch, Grzegorz Wojciechowski „Wczoraj i dziś. Podręcznik do historii dla klasy szóstej szkoły podstawowej” (Nr w wykazie MEN: 877/3/2019/z1) Nowa Era sp. z o.o.**

Ocena dopuszczająca-P	Ocena dostateczna-P	Ocena dobra-P/PP	Ocena bardzo dobraPP	Ocena celująca PP
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: konkwistador, Nowy Świat, kolonia;</li> <li>• wymienia państwa, które były</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia skutki gospodarcze, społeczne i polityczne odkryć</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o dokonaniach Inków i Azteków</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie zmiany, które zaszły w Europie i Nowym Świecie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie zmian wprowadzonych przez odkrywców na</li> </ul>

<p>najważniejszymi kolonizatorami;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku</li> </ul>	<p>geograficznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia rośliny przywiezione do Europy</li> </ul>		<p>w wyniku odkryć geograficznych</p>	<p>podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu;</li> <li>• wymienia najwybitniejszych twórców włoskiego renesansu;</li> <li>• wskazuje na mapie Włochy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie termin humanizm;</li> <li>• wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci i Rafaela</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sztukę renesansu i średn.</li> <li>• wskazuje podobieństw między sztuką renesansu i starożytn.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kto i kiedy udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska);</li> <li>• wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje sylwetki Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury;</li> <li>• omawia odkrycie Mikołaja Kopernika</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• potrafi wskazać datę początku reformacji;</li> <li>• zna dokonania Marcina Lutra;</li> <li>• rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm;</li> <li>• wskazuje na mapie państwa, w których doszło do reformacji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, jak powstał anglikanizm, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja;</li> <li>• zna dokonania Jana Kalwina i działania Henryka VIII związane z reformacją;</li> <li>• rozumie pojęcie tolerancji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny reformacji;</li> <li>• przedstawia skutki reformacji;</li> <li>• opisuje wojny religijne oraz ich skutki</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem;</li> <li>• dostrzega różnorodność przyczyn reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje przyczyny wojen religijnych;</li> <li>• wskazuje zmiany, które zaszły w Europie w związku z reformacją</li> </ul>

	<i>religijnej</i>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół;</li> <li>• rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego;</li> <li>• przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa;</li> <li>• omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia najważniejsze wydarzenia XVI wieku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia dzieła renesansu, zna najważniejszych twórców tego okresu;</li> <li>• wyjaśnia pojęcia: renesans, humanizm, odkrycia geograficzne, kolonie, reformacja, reforma trydencka, kontrreformacja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawia przyczyny i skutki: reformacji, reformy katolickiej, odkryć geograficznych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i uzasadnia przełomowy charakter: udoskonalenia druku, ustaleń Mikołaja Kopernika, odkrycia Ameryki, wystąpienia Marcina Lutra</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje początek nowożytności z poprzednimi epokami, omawia zmiany w XVIw.</li> <li>• dostrzega wpływ antyku na sztukę i postrzeganie świata w renesansie</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie;</li> <li>• wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje początek wojny z państwem moskiewskim;</li> <li>• wyjaśnia okoliczności powstania floty na Bałtyku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego;</li> <li>• zna postanowienia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie określenie: <i>hołd pruski</i>;</li> <li>• zna datę <i>hołdu pruskiego</i></li> </ul>		<i>traktatu pokojowego zawartego w Krakowie w 1525 roku</i>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: <i>nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie</i>;</li> <li>• określa wiek, w którym ukształtował się sejm</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej;</li> <li>• opowiada o funkcjonowaniu sejmu;</li> <li>• wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu;</li> <li>• omawia znaczenie szlachty w państwie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej;</li> <li>• wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia i zna datę: <i>unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów</i>; wiąże postać <i>Zygmunta Augusta z unią w Lublinie</i>;</li> <li>• wskazuje na mapie <i>Rzeczpospolitą Obojga Narodów</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia postanowienia unii lubelskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej;</li> <li>• wymienia i rozumie skutki unii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje charakter unii realnej i unii personalnej;</li> <li>• ocenia zawarcie unii z perspektywy polityki zagranicznej i wewn.</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: <i>wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska</i>;</li> <li>• wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia zasady wolnej elekcji;</li> <li>• wie, gdzie odbywały się wolne elekcje;</li> <li>• omawia rządy dwóch pierwszych władców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie <i>art. henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy kr.</i></li> <li>• rozumie znaczenie propagandy w czasie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dostrzega wady i zalety elekcyjnego obozu władcy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną</li> </ul>

	<i>elekcyjnych</i>	<i>wolnej elekcji</i>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: pańszczyzna, folwark, „spichlerz Europy”; zna monetę XIXw.</li> <li>• pokazuje na mapie Gdańsk</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, dlaczego w Rz..rozwinęła się produkcja i handel zbożem; co eksportowano i importowano</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje znaczenie Gdańska dla polskiej gospodarki</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia wpływ handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli szlachty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• potrafi uzasadnić znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą;</li> <li>• wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców;</li> <li>• wymienia religie i wyznania</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów;</li> <li>• rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, dlaczego w Rz.jmieszkało wiele mniejszości narodów.</li> <li>• omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski;</li> <li>• omawia renesansowy charakter Zamościa;</li> <li>• rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnienia druku na zmiany w polskiej kulturze;</li> <li>• wskazuje cechy renesansu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje renesans w Polsce i Europie</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia sytuację gospodarczą Polski w XVI wieku;</li> <li>• wymienia narody, religie i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje rządy dwóch ostatnich Jagiellonów;</li> <li>• opisuje mechanizmy wolnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie przyczyny i skutki unii lubelskiej;</li> <li>• wie dlaczego XVIw</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia rozwój gospodarczy Polski i tolerancję religijną</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje cechy Polski w XVI wieku i analizuje zachodzące w niej</li> </ul>

wyznania Rzeczypospolitej Obojga Narodów	elekcji	nazywa się „złotym wiekiem” kultury Pol.		przemiany
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta;</li> <li>• wie, kiedy panował Ludwik XIV</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia słowa „Państwo to ja”;</li> <li>• opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawia cechy monarchii absolutnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji w Europie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna datę rewolucji w Anglii;</li> <li>• rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>, zna postać O.Cromwella</li> <li>• wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje zmiany zachodzące w Anglii, gdy była republiką;</li> <li>• rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi”</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii;</li> <li>• charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku i demokrację szlachecką</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna postacie: Zygmunta III Wazy, Wł. IV Wazy, Dymitra Samozwańca;</li> <li>• wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną za Zygmunta III Wazy;</li> <li>• rozumie pojęcia:</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, jak zakończyła się unia personalna Polski i Szwecji;</li> <li>• zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów;</li> <li>• wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia przyczyny i skutki interwencji polskiej w Rosji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dostrzega i omawia konsekwencje unii ze Szwecją, porównuje ją z unią lubelską</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje pozycję międzynarodową Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III Wazy</li> </ul>

<p><i>samodzierzawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zna daty: 1610, 1612, 1634</li> </ul>	<p><i>polanowskim</i></p>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejaślawiu;</li> <li>• zna postać B.Chmielnickiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przebieg powstania kozackiego; wskazuje na mapie bitwy powstania</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje przyczyny wybuchu powstania kozackiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie ugody w Perejaślawiu i skutki rozejmu w Andruszowie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna przyczyny wygranej Kozaków i ich zbliżenia do Rosji</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego;</li> <li>• zna pojęcia: potop, hetman;</li> <li>• wie, co się stało w 1655 i w 1660</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich;</li> <li>• omawia postanowienia pokoju w Oliwie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje przyczyny konfliktu Polski ze Szwecją i rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewęża</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania państwa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w Rzeczypospolitej w XVIIw</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego;</li> <li>• wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia przebieg wojen polsko-tureckich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich;</li> <li>• rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie traktatu w Buczaczu i wie dlaczego był haniebny</li> <li>• omawia okoliczności</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu”</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska;</li> <li>• wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami</li> </ul>			<p>odsiecz Polaków dla Wiednia;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, malarstwie i rzeźbie;</li> <li>• wyjaśnia pojęcia: barok, sarmatyzm,</li> <li>• opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia cechy sztuki barokowej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła katolickiego;</li> <li>• omawia początki nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku w Europie i w Rzeczypospolitej</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia najważniejsze wydarzenia XVII wieku;</li> <li>• zna postacie władców i wodzów polskich w XVII wieku;</li> <li>• wie, kim byli Ludwik XIV i Oliver Cromwell</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o przebiegu wojen Rzeczypospolitej w XVII wieku;</li> <li>• przedstawia przejawy kryzysu w Polsce w XVII w .</li> <li>• omawia sztukę barokową na wybranych przykładach, omawia kulturę sarmacką;</li> <li>• opisuje monarchię absolutną we Francji i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna przyczyny i skutki najważniejszych wydarzeń XVII wieku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje przyczyny klęsk i zwycięstw Rzeczypospolitej w XVII wieku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje ustrój Rzeczypospolitej z systemami we Francji i w Anglii w XVII wieku</li> </ul>



	parlamentarną w Anglii i postaci i wydarzenia związane z tymi ustrojami			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: „stulecie światła”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony;</li> <li>• opisuje wynalazki oświecenia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza;</li> <li>• podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązk. szkolnictwa;</li> <li>• omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na funkcjonowanie państwa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię;</li> <li>• wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator;</li> <li>• wymienia władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii w XVIIIw.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja;</li> <li>• zna datę <i>Deklaracji niepodległości</i>, tłumaczy, dlaczego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami;</li> <li>• rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych;</li> <li>• omawia system</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce</li> </ul>

<p>ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia Polaków walczących o niepodległość USA;</li> <li>• zna postacie J. Waszyngtona i Benjamina Franklina</li> </ul>		<p>sprawowania władzy w Stanach Zjednoczonych</p>	<p>Zjednoczonych</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, <i>Deklaracja praw człowieka i obywatela</i>;</li> <li>• zna daty rewolucji i powstania monarchii konstytucyjnej;</li> <li>• zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę w państwie;</li> <li>• wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny rewolucji we Francji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji we Francji</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami;</li> <li>• charakteryzuje Francję jako republikę</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów;</li> <li>• przedstawia skutki rewolucji we Francji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji podczas rewolucji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wpływ idei oświeceniowej na rewolucję we Francji;</li> <li>• ocenia skutki rewolucji</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna postacie: Fryderyka II Hohenzollerna, Józefa II Habsburga, Piotra I Wielkiego, J. Waszyngtona, T.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• charakteryzuje monarchie absolutyzmu oświeconego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przyczyny, przebieg i skutki walki o niepodległość St. Zjed</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wpływ oświecenia na funkcjonowanie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dostrzega wpływ filozofii oświecenia na zmiany zachodzące</li> </ul>

Kościuszki, K.Pułaskiego, Benjamina Franklina		i przebieg i skutki rewolucji we Francji	państwa	w Europie i na świecie
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna postacie Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa;</li> <li>• rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”;</li> <li>• wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie, dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów;</li> <li>• omawia skutki wojny północnej dla Rz. trudności po wojnie płu i pod rządami Sasów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wskazuje elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia skutki rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne;</li> <li>• wymienia państwa biorące udział w I rozbiórce, wskazuje utracone ziemie, zna datę</li> <li>• zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i T.Rejtana</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej;</li> <li>• wymienia reformy wprowadzone przez Poniatowskiego;</li> <li>• opowiada o konfederacji barskiej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawy Rzeczypospolitej i ich konsekwencje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława Augusta</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca, Komisja Edukacji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia próby reform podjęte przez Stanisława</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawia zmiany w gospodarce i ich</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia znaczenie zmian</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i uzasadnia zmiany w edukacji</li> </ul>

<p>Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie</li> </ul>	<p>Poniatowskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje zmiany w W-wie, zna najważniejsze budynki z czasów Stanisława Augusta</li> </ul>	<p>konsekwencje</p>	<p>w Rzeczypospolitej stanisławowskiej</p>	<p>za rządów Poniatowskiego</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcie: Sejm Wielki;</li> <li>• wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; stronnictwa sejmowe i ich poglądy; zna postanowienia Konstytucji 3 maja</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• porównuje założenia ustrojowe Rzeczyposp. i St.Zjedn. zapisane w konstytucjach tych krajów</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie pojęcie: konfederacja targowicka;</li> <li>• znadate wojny polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja oraz konfederacji targowickiej;</li> <li>• wymienia państwa rozbirowe</li> <li>• wskazuje na mapie ziemie utracone przez w II rozbiore</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna postać Józefa Poniatowskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej;</li> <li>• wskazuje znaczenie II rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna daty wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru</li> <li>• zna postacie T.Kościuszki i Jana Kilińskiego;</li> <li>• rozumie pojęcia: uniwersał</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego;</li> <li>• wymienia główne bitwy insurekcji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wymienia przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego; oraz przyczyny klęski powst. i upadku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego</li> </ul>

połaniecki, insurekcja, kosynierzy		Rzeczpospolitej.		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna daty: ostatniej wolnej elekcji, rozbiorów, uchwalenia konstytucji, powstania kościuszkowskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia sytuację w Rzeczposp. z dynastii Wettinów;</li> <li>• przedstawia reformy St. Augusta Poniatowskiego;</li> <li>• opowiada o próbach niezależności i o walce o niepodległość (o Konstytucji 3 maja i o powstaniu kościuszkowskim)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podaje przyczyny i skutki powstania kościuszkowskiego;</li> <li>• omawia przyczyny i skutki rozbiorów</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje wpływy państw ościennych i przejmowanie przez nie kontroli nad Rzeczpospolitą</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje różne postawy wobec prób ocalenia niepodległości Rzeczypospolitej</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz;</li> <li>• rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonaparte;</li> <li>• wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy wojskowe</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie zmiany, w Europie po zwycięstwach Napoleona;</li> <li>• rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizuje reformy Bonaparte'a i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• zna daty założenia Legionów we Włoszech;</li> <li>• wie, kiedy powstało Ks. Warsz. i kiedy powiększył się jego obszar</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy;</li> <li>• zna okoliczności, w których</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ocenia postawę Napoleona wobec Polaków</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie; i zna postać i zasługi ks. Józefa Poniatowskiego</li> </ul>	<p>powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni</p>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815;</li> <li>rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, Wielka Armia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję;</li> <li>zna przyczyny klęski Napoleona w Rosji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>przedstawia wpływ Napoleona na Europę;</li> <li>wymienia przyczyny ostatecznej klęski Bonapartego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ocenia postawę Napol wobec Polaków i rozumie znaczenie ep. napoleońskiej dla historii Europy</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>wymienia najważniejsze bitwy okresu napoleońskiego;</li> <li>wie, kiedy i gdzie powstały Legiony Dąbrowskiego, zna postać ich twórcy;</li> <li>wie, w jakich okolicznościach powstał polski hymn</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>opowiada o powstaniu Legionów Dąbrowskiego i ich szlaku bojowym</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>zna przyczyny, przebieg i skutki zdobycia przez Francję pozycji hegemonia w Europie;</li> <li>przedstawia przyczyn i skutki powstania Ks. Warsz. opisuje sposób rządzenia</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>analizuje zmiany w Europie okresu napoleońskiego</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>ocenia stosunek Napoleona do sprawy polskiej</li> </ul>

Treści zaznaczone pochyłym drukiem dotyczą I okresu, pozostałe realizowane będą w II okresie.

**Ocenę niedostateczną ustala się uczniowi, który nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą.  
Ocenę roczną ustala się na podstawie wymagań śródrocznych i rocznych.**

**Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.**

Uczeń ma prawo poprawy przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej, jeżeli spełnia warunki zapisane w Statucie.

## **II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.**

Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej.  
Z każdej formy aktywności uczeń może uzyskać ocenę 1, 2, 3, 4, 5 lub 6.

Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się poprzez ocenę następujących form aktywności uczniów:

<b>Formy aktywności</b>	<b>Uwagi</b>
<b>1. Praca klasowa</b>	<b>Czas trwania 40 min.</b>
<b>2. Odpowiedź ustna</b>	<b>Czas trwania około 5min.</b>
<b>3. Sprawdziany, kartkówki</b>	<b>Czas trwania do 15 minut</b>
<b>4. Tworzenie notatek</b>	

## **Każda praca pisemna będzie oceniana indywidualnie ze względu na stopień trudności zadań**

1. Prace klasowe zapowiadane będą zapowiadane z wyprzedzeniem z całego rozdziału w podręczniku.
  2. Odpowiedzi ustne dotyczyć będą kilku ostatnich jednostek lekcyjnych i nie będą zapowiadane, chyba że wymaga się tego w opinii PPP.
  3. Sprawdziany i kartkówki obejmują maksymalnie trzy ostatnie tematy lekcyjne.
  4. Istnieje możliwość poprawienia oceny z prac pisemnych w porozumieniu z nauczycielem.
- W stosunku do uczniów posiadających opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej wymagania edukacyjne zostaną dostosowane zgodnie z zaleceniami zawartymi w opiniach i stanowią załącznik niniejszych wymagań.



